І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 163. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 25-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1962 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 163. VOL. LXIX.

СЕНАТ СХВАЛИВ ЗАКОН ПРО МЕДИКАМЕНТИ

Вашингтон. — 23-го серпня Сенат голосами всіх присутніх 78-ох сенаторів прийняв урядовий законопроєкт про контролю ліків, загострюючи приписи про продукцію та видавання дозволів на продаж ліків. Схвалений Сенатом законопроєкт іде до Палати Репрезентантів, яка вже працює над цим проєктом. Ухвала Сенату є перемогою для сенатора Естеса Кіфовера, який, як голова Правничої Сенатської Підкомісії, вже два роки змагається за гострішу контролю над продукцією і продажом ліків. Сенатська Правнича Підкомісія дуже розводнила була проєкт сенатора Кіфовера, але після того, як виявилася справа німецького ліку талідоміду, вона погодилася на урядовий законопроєкт про контролю медикаментів, який в багатьох пунктах покривається з проєктом сенатора Кіфовера. Ухвалений Сенатом проєкт має дати американцям певні щодо безпеки і успішні в наслідках ліки. Але сен. Кіфоверові не вдалося переформувати того пункта свого проєкту, який говорить про те, щоб право патентів на ліки тривало коротше в деяких випадках, і щоб тим способом були дешевші медикаменти. Голова Сенатської Правничої Комісії сенатор Джеймс О. Істленд із Мізурі заявив, що обмеження прав патентів не було б корисне, бо тоді винахідники не старалися б про нові ліки, немаючи виглядів на добрий заробіток і прибутки. Ось головніші пункти нового законопроєкту: 1) Продуценти ліків мають реєструватися в урядовій агенції; 2) Уряд має право переводити гострішi контролі фармацевтичних фабрик і технічного та професійного персоналу; 3) Фармацевтичні фабрики мають вести записи про успішність ліків та їхне побічне ділання на пацієнтів; 4) Уряд зможе негайно наказати стягнути з продажу лік, якщо він є небезпечний для здоров'я; 5) На ліках мають бути етикетки з назвою ліку; 5) Ліки мають бути вперше випробовувані на тваринах, і аж після того можна їх продавати людям; 6) Уряд зможе довший час досліджувати зголошений лік, поки дасть дозвіл на його продаж; 7) Має бути переводжувана докладніша контроля антибіотиків. Численні сенатори хвалили новий закон, кажучи, що він був „дуже потрібний". Голова Адміністрації Харчів і Ліків Джордж П. Ларрік 23-го серпня ще раз остерігав населення ЗДА проти насонного ліку талідоміду (американська вимова телідомайд) який в Европі спричинив народження тисяч здеформованих немовлят — без рук, ніг з великими головами та тулубами. Цей лік не мав дозволу на продаж в цій країні, але тут розлали його на пробу, і то аж 2.528.412 таблеток щоб можна було ствердити, як він діє на пацієнтів. Досі три жінки в ЗДА народили здеформованих дітей. Відомо, що 21 жінка заживала лік талідоміду, і досі ще не народила дитини. Цей лік почала була продукувати в ЗДА компанія Вілліяма Меррелла в Сінсінат, Огайо. Вона вислала його на пробу до 1.267 лікарів, лікарі роздали його своїм пацієнтам, часто не кажучи їм який це лік. Тому Адміністрація Ліків закликає жінок, щоб викинули геть всі ті ліки - таблетки, про які вони не знають, як вони називаються і до чого вони є.

Палатна Комісія плянує зменшити допомогу закордонові на $ 1.5 більйона

Вашингтон. — Палатна Комісія Видатків вирішила старатися зменшити допомогу закордонові, яка була ухвалена в сумі $4,672,000,000, на $1.-500,000,000. Коли б цей плян провідників цієї Комісії вдався, то це було б найбільше зменшення допомоги закордонові впродовж 15-річного її існування. Найгірше в цьому те, що представники уряду признаються до того, що майже нічого не можуть зробити в цій справі, бо провідники Палатної Комісії Видатків втішаються великим авторитетом між членами Комісії. Справою допомоги закордонові має зайнятися підкомісія при Палатній Комісії Видатків, на чолі якої є конгресмен-демократ із Луїзіяни Отто Пессман, який вже виготовив хитру стратегію зменшити витрати на закордонну допомогу. Цю стратегію одобрює голова Палатної Комісії Видатків конгресмен-демократ із Мізурі Кларенс Кеннон. Пессмен плянує суму, призначену на допомогу закордонові, об'єднати з сумою двох більйонів, яких уряд домагається для Міжнародного Монетарного Фонду, і тоді запропонувати зменшити її на півтора більйона долярів, пов'язуючи справу закордонної допомоги з відпливом долярів і золота за кордони ЗДА.

Дітройтський промисловець передбачає ріст економіки в 1963-му році

Дітройт. — Журналіст пресового концерну Скріпса-Говарда Чарлз М. Сіверт перевів інтерв'ю з віце - президентом Корпорації Дженерал Моторс С. Е. Кнудсеном, який є керівником продукції авт марки шевроле, і ствердив, що той промисловець передбачає дальший ріст економіки і в найближчому 1963-му році. Кнудсен передбачає, що в 1963 році продукція авт становитиме 7.000.000 возів. Це передбачення робить він на основі довір'я до економіки ЗДА. Цей промисловець каже, що песимісти передбачали економічну знижку вже на жовтень цього року. Коли б так мало дійсно бути, то вже тепер видно було б познаки економічної знижки, а тимчасом в липні економічні показники давали можливість твердити, що економіка ЗДА зростає і зростатиме в найближчих місяцях.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** потвердив на пресовій конференції вістки преси, що до Куби в останніх днях прибули тисячі техніків із комуністичних держав. Численні кораблі привезли на Кубу багато постачання. Президент сказав, що немає вісток про те, щоб на Кубу прибули і військовики з держав комуністичного бльоку. Немає доказів на те, щоб Куба готовилася до інвазії на яку-будь американську державу.

● **Головний** поштовий інспектор в Бостоні Вілліям Вайт повідомив, що поліційні агенти є на сліді злочинців, які пограбували пошту на більше як на дол. 1.500.000 десять днів тому. „Ми не є в сліпому куті, казав він, але нові інформації мусять бути добре використані, на що треба часу".

● **В Іст Айсліп,** Лонґ Айленд, Н. Й., знайдено трирічного хлопчину Стіфена Пеппола, за яким шукали від неділі до середи вранці в стейтовому парку, де він заблудив. Хлопчина не їв нічого і не пив 67 годин, три ночі ночував в гущавині парку, перебувши там дві сильні бурі зі зливами та громами і градом. Хлопець обдертий і подряпаний, лежить в шпиталі, і лікарі заявляють, що його здоров'ю ніщо не загрожує. Знайшла хлопця дружина поліциста, яка мала передчуття, що він знаходиться саме в тому місці, де його знайшла.

● **Асистент** державного секретаря Едвін Мартин відвідав Домініканську Республіку і був приємно здивований тим поступом, який там побачив після скинення диктаторського режиму Трухілля.

Кубічек домагається політичної програми для Союзу для Поступу

Ріо де Жанейро. — Колишній президент Бразилії Кубічек вислав за посередництвом американської амбасади листа до президента Кеннеді, домагаючися політично зформулювати доктрину Союзу для Поступу. Кубічек пропонує скликати наради латинсько - американських провідників, які зайнялися б складенням політичної програми, яка була б ідеологічною основою для запропонованої економічної програми представником ЗДА. На цю тему минулого тижня дебатував американський координатор при Союзі для Поступу Теодоро Москозо. Кубічек та інші латинсько - американські провідники не є вдоволені з дотеперішніх успіхів Союзу для поступу і твердять, що завинили в тому самі американські країни, які не стараються за допомогою політичної акції здобути урядову і приватну підтримку для економічної розбудови південноамериканських держав. На думку д-ра Кубічека тільки демократичні режими можуть сприяти економічному розвиткові в Латинській Америці.

На Кубі відбувся бій урядових військ із повстанцями

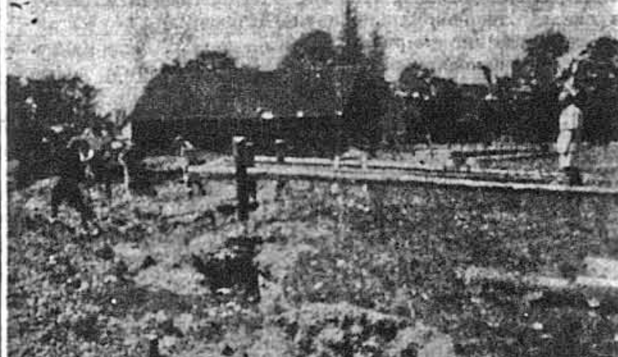
Гавана. — З урядових кол повідомили 22-го серпня, що в горах в провінції Камаґей відбувся бій урядових військ і міліції із повстанцями, і що в тому бою згинув командант повстанців Мануель Льопез. Льопез мав бути, згідно з урядовим повідомленням, під командою Арнольда Мартінеза Андраде, що має бути головним командантом повстанців в цьому районі. Про це повідомляв урядовий часопис „Ель Мундо", який не подав докладної дати, коли цей бій відбувся. „Контрреволюційні" війська, як говориться в урядовому повідомленні, напали на кастрові військові відділи на фармі Санта Кляріта коло міста Тамарiндо в провінції Камаґей. Кастро постійно боїться інвазії збоку ЗДА. Впливовий Кастрів міністер промисловости майор Ернесто Гевара заявив 22-го серпня, що ЗДА загрожують безпеці Куби, бо звідтам може прийти інвазія на Кубу. В повідомленні про бої між повстанцями і урядовими військами не говориться про втрати урядових військ і міліції.

Статистичне бюро передбачає в 1980 році 259.5 мільйона населення

Вашингтон. — Бюро перепису населення ЗДА передбачає стан населення цієї країни в 1980 році, якщо приріст населення ЗДА буде відбуватися в такому самому темпі, як під час останніх п'ятьох років, це значить по 179 народин на кожну тисячу жінок в добі можливої вагітности. Отже при вище згаданому прирості населення число мешканців ЗДА зростатиме таким робом: В 1960-му році було тут чоловіків — 89.3 мільйона, жінок — 91.3 мільйона, разом — 180.6 мільйона. В 1970-му році (в мільйонах) чоловіків — 105.6, жінок 108.6, разом — 214.6. В 1975 році: чоловіків — 116.0, жінок — 119.2, разом — 235.2. В 1980 році: 128.1 чоловіків, 131.4 жінок, разом — 259.5 мільйона. В 1980-му році мав би бути такий стан населення за окремими групами: у віці до 19 років — 108.8 мільйона; від 20-39 — 70.7 міл.; від 40-59 років — 45.5 міл.; від 60-79 — 29.8 міл. і від 80-ох років і старших — 4.7 мільйона.

Пластуни в Іст Четгем одне таборування кінчають, а друге починають у підготові до великої Ювілейної Зустрічі

Іст Четгем, Н. Й. Цієї суботи, 25-го серпня, на мальовничому Пластовому таборі „Вовча тропа" закінчується двомісячне таборування пластового юнацтва і новацтва але рівночасно починається на велику скалю таборування учасників великої Ювілейної Пластової Зустрічі, що відбудеться тут упродовж наступного кінця тижня для відзначення 50-річчя цієї заслуженої організації української молоді. В одномісячному таборуванні пластових юнаків і новаків, яке кінчається цієї суботи, взяло участь — разом з виховниками, опікунами і працівниками — кругло 250 осіб. Стільки ж молоді таборувало впродовж липня під час табору пластових юначок і новачок. Тим часом, інтенсивна підготова до великої Ювілейної Пластової Зустрічі продовжується вже від деякого часу. Все треба приготовити для тисячів молоді і гостей, що заповіли свою участь у зустрічі. Підготовчими працями на місці в таборі керував технічний референт Зустрічі інж. Володимир Шехович. Він, як і голова Організаційної Комісії Зустрічі інж. Яро Гладкий, командант Зустрічі Юрій Ференцевич, референтка програми Анна Коренець, голова Крайової Пластової Старшини ЗДА п-і Ольга Кузьмович та ряд інших пластових діячів і виховників, включно з командантами юнацького і новацького таборів, медичною опікою таборовиками панею Харченко і пластунами з „трудової бригади" вже від деякого часу так само належали до „таборового краєвиду", як і численні влаштування, що їх приготовляється для Зустрічі. Точніші інформації про цю велику зустріч знайдуть зацікавлені в „Пластовій Ватрі" на іншому місці в цьому числі „Свободи".

Пластова „трудова бриґада" із своїм керівником інж. Володимиром Шеховичем (справа у своїм ще цейлонськім тропічнім одягу) та господарським референтом Зустрічі Ярославом Бойдуником закінчує приготування великих маштів, на яких повіватимуть прапори під час Ювілейної Зустрічі.

ПРЕМ'ЄР ДІФЕНБЕЙКЕР ЗАПОВІДАЄ СВІЙ ПРИЇЗД НА СЕСІЮ О.Н., ЯКЩО ПРИЇДЕ ХРУЩОВ

Прем'єр Джан Діфенбейкер

Оттава, Канада (Р. Л. Х.) — Прем'єр Канади Джан Діфенбейкер заявив на пресовій конференції в середу, 22 серпня, що він візьме участь у сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй цієї осени, якщо на цю сесію приїде совєтський диктатор Нікіта Хрущов. Прем'єр Діфенбейкер відразу ж і вияснив, що було б ціллю його приїзду на сесію ОН: „Приявність його (Хрущова) дала б нагоду продебатувати справу совєтського імперіялізму у відношенні до поневолених націй". Прем'єр Діфенбейкер в дальшому заявив, що Канада на тій сесії ОН домагатиметься права самовизначення для „балтійських країн, України та інших". На закінчення прем'єр Діфенбейкер заявив, що Канада має в пляні „деяку ініціятиву в цій справі" без уваги на те, чи Хрущов приїде на ту сесію, чи ні.

Прем'єра Джана Діфенбейкера — як це можна вносити із заяв совєтських представників та писань совєтської преси — вважає Кремль чи не найбільшим своїм противником, саме в справах совєтського імперіялізму та колоніяльного поневолення вільних колись націй. Причину до цього дали Москві дотеперішні виступи прем'єра Діфенбейкера в Об'єднаних Націях, як і його відважне становище в обороні поневолених. При нагоді прем'єр Діфенбейкер згадував, як то Нікіта Хрущов, зустрівшись з ним в переході в приміщеннях ОН, навмисно зачепив його ліктем. Канадійський прем'єр у відповідь на це попередив і перестеріг його таки українським словом: „Чекай!" Приїзд Хрущова на недалеку сесію Генеральної Асамблеї ОН дав би прем'єрові Діфенбейкерові нагоду виявити, що він під тим українським „чекай" мав на думці.

В Альжирі нова криза: військовики проти Політичного Бюра

Альжир. — Столиця незалежного Альжиру перебувала останніми днями під знаком безупинних демонстрацій і контрдемонстрацій, влаштовуваних то прихильниками Бена Беллі і створеного ним Політичного Бюра, то його противниками. Офіцери з місцевого військового командування, значить, проводу столичної військової округи, окупували місцеву радіостацію і не дозволили представникам Політичного Бюра виступати в радіо із офіційними повідомленнями і навіть наказали їм залишити приміщення радіостанції. Генеральний секретар Політичного Бюра, Мохаммед Кідер виступив з цього приводу на скликаному прихильниками Бена Беллі демонстраційному зібранні із попередженням, що якщо військовики не звільнять радіостації, то її займе силою народ. У відповідь на це, ворожо наставлені до Бена Беллі офіцери влаштували свою демонстрацію, спрямовану проти Бена Беллі, а окремо — незадоволені і одними і другими. Рекрутуючися здебільша з-поміж молоді, вони маршували із гаслом „На шибеницю із людьми березня", вимагаючи розправи із тими, що співпрацювали із французами і перед самим перемир'ям, підписаним в березні ц. р., приєдналися до націоналістичного руху і після того позаймали важливі державні і політичні пости. Мохаммед Кідер й інші прихильники Бена Беллі перестерігали на влаштовуваних ними демонстраційних зібраннях перед загрозою нової політичної кризи і погрожували військовикам, що якщо вони не підчиняться Політичному Бюрові, то це бюро відкличеться до народу. Водночас із цим Бен Белля, виступаючи на одному з зібрань, заявив, що Альжир рішений відігравати вирішну ролю в боротьбі африканських народів за визволення й альжирські націоналісти допомагатимуть усім, що борються за волю, в тому теж й анґольським націоналістам в їх змаганні з Портуґалією.

На Україні розстріляно за розтрату державних грошей двох книговодів совєтських видавництв

Київ. — Найвищий суд Української ССР засудив до найвищої міри покарання, значить, на кару смерти, двох книговодів совєтських державних видавництв, обвинувачених у розтраті державних грошей. Вчинений ними проступок виявився, згідно з актом обвинувачення, у виплачуванні фіктивних гонорарів за мистецькі і літературні твори. Це перший випадок застосування смертної кари на підставі нових законів про карання смертю за спекуляцію і розтрату державних грошей на велику скалю супроти працівників совєтської видавничої індустрії. Внаслідок цього вироку були розстріляні головний книговод української філії Союзпечаті, значить, совєтського бюра розсилки часописів і журналів Штівцін і головний книговод державного видавництва художньої і музичної літератури Б. Мірський. Сімох інших засуджено до покарання в'язницею — на речинці від двох до дванадцяти літ. Прізвище першого вказувало б на його жидівське походження.

Українка здобула третє місце у фіналі вибору „Місс Шикаго"

Шикаго. (ВН). — Українка Іванна Мартинюк, дочка відомих наших громадян, членів УНСоюзу пп. Романа і Наталії Мартинюків, взяла участь у складному і трудному контесті на найкращу дівчину того міста, „Місс Шикаго", і здобула в тому змаганні третє місце, серед 50 кандидаток та 12 фіналісток. Іванна Мартинюк студентка Іллинойського університету в Шампель, в якому студіює літературу і мови. Вона є членом Пласту. Свою приналежність до української громади п-на Мартинюк підкреслювала й тим, що виступала — як це видно на фотознімках в місцевій американській пресі — у гарній, стилізованій вишиваній суконці, що звертала загальну увагу. Кандидатуру Іванни Мартинюк в тому контесті видвигнула Ліга Американців Українського Походження на пропозицію і запрошення міста.

ЗАХІД НЕ ЗРЕЧЕТЬСЯ СВОЇХ ПРАВ У БЕРЛІНІ. — КОМУНІСТИ СТРІЛЯЮТЬ ДАЛІ ВТІКАЧІВ

СХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ РЕЖИМ ПРИЗНАЧИВ СВОГО „ВІЙСЬКОВОГО КОМАНДАНТА" ДЛЯ СХІДНЬОГО БЕРЛІНУ

Вашингтон. — У спільному комунікаті, опублікованому 23 серпня ц. р., західні держави заявили, що вони застосують всі заходи й засоби для того, щоб не зважаючи на всі комуністичні спроби шантажу і тиску, забезпечити свої права й інтереси і втримати свої позиції в Берліні. Уряди західніх держав — ЗДА, Великої Британії і Франції — ствердили ще раз у своєму комунікаті, що Совєтський Союз не має сили обмежувати в будь-який спосіб права західніх держав у Берліні, ані теж відмовлятися від своєї відповідальности, як окупаційної держави. Скасування Совєтами їхньої військової командатури в Східньому Берліні визначено в цьому комунікаті, як односторонній акт, спрямований на зміну існуючого правного стану в Берліні, встановленого договорами чотирьох великодержав, в тому теж і Совєтського Союзу. В дальшому стверджено, що совєтський уряд, хоч і має право переорганізовувати свою адміністрацію у Східній Німеччині, але не має ніякого права касувати установу командатури в Берліні, встановлену договором усіх чотирьох держав, ані теж пробувати обмежувати функціонування командатур інших союзних держав у цьому місті. Наприкінці комунікату підкреслено ще, що совєтські акти не можуть порушити єдности Берліну, як цілости, і що, не зважаючи на беззаконне збудування берлінського муру і брутальність східньонімецького комуністичного режиму в намаганні припинити вільний вихід мешканців із Східнього Берліну, Берлін був і залишиться одним, неподільним містом і цього факту не змінять Совєти ніякою односторонньою акцією. Всі західні держави стоять і в дальшому на становищі, що вся відповідальність за всі спроби обмежити права західніх держав і свободу мешканців Берліну падає виключно на Совєтський Союз. Водночас із цим повідомляють з Берліну, що східньонімецький комуністичний режим, слідуючи за рішенням совєтського уряду скасувати командатуру совєтських збройних сил у Берліні, призначив на коменданта військового ґарнізону в совєтському секторі міста Гельмута Поппе, одного із генералів своєї комуністичної поліції, колишнього офіцера гітлерівської армії під час другої світової війни, що перейшов на службу комуністів після свого повороту із совєтського полону в 1948 році. Напруження в Берліні, викликане трагічною смертю 18-літнього втікача Фехтера, триває і загострилося знову після нового акту душогубства, вчиненого східньонімецькими комуністами. Комуністична прикордонна сторожа поранила важко східньонімецького втікача 19-літнього залізничого поліциста із Східнього Берліну Гайнделера Везу, який, переповзши кілька ярдів на терен французької зони, зараз же помер. Він тікав у своїй уніформі й із своєю машиновою пістолею.

Віце-президент Джансон почав подорож по країнах Середнього Сходу і Південної Европи

Бейрут, Ливан. — В четвер 23 серпня сюди прибув у відвідини віце - президент ЗДА Линдон Б. Джансон, зустрічаючися під час свого приїзду і переїзду вулицями ливанської столиці із теплим вітанням і офіційних ливанських чинників і населення, із яким віце - президент ЗДА зумів встановити скоро безпосередній контакт. Прибув Джансон до Бейруту військовим літаком в супроводі своєї дружини і доньки й офіційних представників ЗДА й асистентів, в кількості яких 30 осіб. Головною ціллю відвідин віце-президента Джансона в Ливані та в інших країнах Середнього Сходу і південно - східньої Европи є справа американської допомоги для цих країн. Вітав Джансона на бейрутському летовищі міністер закордонних справ Ливану Філіп Такля й амбасадор ЗДА до цієї країни Армін Г. Меєр. Протягом дня віце - президент знайомився з життям населення Бейруту й увечері склав візиту ливанському прем'єрові і президентові.

Телстар передає з Ню Йорку вістки до паризького видання Ню Йорк Таймс-у

Ню Йорк. — 23-го серпня нюйоркська редакція щоденника „Ню Йорк Таймс" передала за допомогою комунікаційного сателіта Телстар одну шосту всіх вісток до свого паризького видання. Телстар кружляв із швидкістю 3.000 миль і передавав 1.000 слів за мінуту, на 16 разів швидше від того, як передають вісті інші комунікаційні засоби. Подібним способом передаватимуть із Ню Йорку матеріял до лосанджелеського видання „Ню Йорк Таймс'у", який почне виходити восени цього року. Сателіт дістав відомості з Землі і передав до Парижу, де окрема машина „переклала" електричні знаки на звичайні літери, ідентичні з тими, що були в Ню Йорку передані подібній машині.

У СВІТІ

● **22-го серпня** віце - президент Линдон Б. Джансон із дружиною та численними додадниками відлетів в 19-денну подорож, під час якої він має відвідати Ливан, Іран, Туреччину, Грецію, Кипр і Італію. Перед відлетом Джансон конферував із президентом Кеннеді, який бажав йому щасливої подорожі та успіху. Джансон везе окремі листи до голов згаданих держав. Це буде подорож доброї волі. Джансон має запевнити про прихильність ЗДА до Греції, Ірану і Туреччини, які нарікають на те, що ЗДА більше допомагають невтральним, як дійсним своїм приятелям, що живуть під боком комуністів.

● **В середу 22** серпня ц. р., Совєти детонували уже п'яту з черги нуклеарну бомбу. Згідно із повідомленням американської Комісії для Справ Атомової Енергії, вибух цієї бомби відбувся в околицях Арктики. Як оцінюють науковці із Сейсмологічного Інституту Упсальського університету у Швеції потужність цієї бомби становила дев'ять мільйонів тонн ТНТ.

● **Околиці Неаполю в Південній Італії** навістив кількома наворотами сильний землетрус, який спричинив багато спустошення і шкід, особливо ж у місті Аріяна Ірпіно і по сумежних селах. Внаслідок землетрусу, під руїнами будівель або із переляху від удару серця згинуло 16 осіб. Кількість поранених встановляють на понад 200 осіб. Італійський уряд, Католицька Церква і суспільні організації започаткували широку допомогову акцію в користь потерпілих.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Нова загроза

Однобічне рішення Совєтського Союзу зліквідувати свою військову командатуру в Берліні створює нову загрозу, що не без причини затривожила світ. Західні коментатори порівнюють цю нову совєтську акцію з таким же однобічним виступленням Москви із спільного чотиридержавного управління колишньої німецької столиці в 1948-му році, що попередило відому бльокаду того міста. Зламано ту бльокаду тільки рішучістю Заходу, виявленою в створенні відомого „повітряного мосту" і забезпеченні населення Берліну харчами та всім потрібним при допомозі летунських транспортів.

Проте, нинішня ситуація куди гірша й складніша. Ліквідація совєтської військової командатури в Берліні формально закінчує там совєтську владу і відповідальність, передаючи всі повновласті комуністичному східньонімецькому режимові. Москві цієї формальности й не потрібно, бо ж її східньонімецькі гавляйтери і так не зроблять ані кроку без наказу або бодай згоди Москви. Але Москва, скасувавши цю формальність, створює можливості нових провокацій із найбільш трагічними наслідками. Повідомивши про своє рішення скасувати військову командатуру, Москва мотивує його нібито бажанням „усунути залишки другої світової війни в користь підписання мирового договору з Німеччиною та нормалізації положення в Берліні на цій основі". На ділі Москва цим не тільки не усуває залишків другої світової війни, але свідомо і тенденційно збільшує створені тією війною зародки нового світового катаклізму.

На нову совєтську провокацію західні союзники зареагували негайно і єдиноправильно. Президент Кеннеді на пресовій конференції, а Державний Департамент окремою заявою повідомили, що однобічна акція Москви в Берліні ні в чому не заторкує і не змінює ані західніх прав у тому місті, ані відповідальности Москви за можливі порушення тих прав східньонімецьким сателітом. В простій мові це значить, що коли б східньонімецькі комуністи відважились колинебудь порушити західні права, то Москва в першу чергу за це відповідатиме.

Ця провокація Москви в Берліні не є першою і навряд чи останньою. Рішуча постава Заходу може ще перестерегти комуністичних провокаторів у Кремлі, що Захід не поступиться. Але Москва не могла не здавати собі з цього справи перед таким своїм рішенням, і тому воно має підкреслений провокативний характер, і тим більша загроза, яку воно створює.

Поразка на літературному фронті

Московські комуністичні сатрапи та їхні теоретики зазнали поразки не тільки на відтинку молоді, яку вони засуджують за втечу від політики, за байдужість до громадських справ і обвинувачують навіть у нігілізмі, — в цілковитому запереченні комуністичних ідей. Програли вони також і на літературному та мистецькому фронтах — у своїх намаганнях встановити партійну суприматію над усіми родами духової творчости, підкорити їх штучній методі сфабрикованого ними соціялістичного реалізму.

Показовими для комуністичної поразки можуть бути й цитовані вже на цьому місці постанови пленуму Центрального Комітету Комуністичної партії України, що відбувся 9 - 11 серпня ц. р. Головний доповідач на тому пленумі, експерт в ідеологічних справах, секретар КПУ А. Скаба підтвердив у своєму виступі наявність антирежимних тенденцій у літературі і мистецтві Української ССР. Згадуючи неокреслені ближче „значні події ... в житті творчих спілок ... республіки", А. Скаба доводив, що „серед творчої інтеліґенції трапляються й такі люди, які, під виглядом боротьби з адмініструванням, намагаються скомпромітувати саму ідею партійного керівництва літературою і мистецтвом", „домагаються такої «свободи» творчости, яка б була взагалі вільною від комуністичної ідейности". Ці свої незвичайно характеристичні для наявних у совєтській літературі процесів супроводив А. Скаба ще й нарікáнням: „На жаль, демагогічні вихватки, спроби притягнути чужі нашій ідеології погляди не завжди дістають належну відсіч збоку керівників творчих спілок і деяких провідних мистців".

Загрозливим для комуністичної ідеології тенденціям серед літераторів і мистців, особливо серед молоді, присвятив свій виступ на пленумі і письменник - комуніст Юрій Збанацький, який підкреслював, що „молоде поповнення ... потребує творчої допомоги старшого покоління письменників". Про конечність приділяти „більше уваги питанням дальшого розвитку української радянської літератури і мистецтва" говорив також перший секретар ЦК КПУ М. Подгорний у своїй заключній промові, закликаючи рівночасно до „боротьби з хабарниками та іншими паразитарними елементами".

Кризовий стан совєтської літератури і мистецтва знайшов свій вияв у прийнятій згаданим пленумом постанові „По дальшому посиленню ідеологічної роботи". „Випробуваною зброєю партії в ідейному вихованні трудящих є література і мистецтво — говориться в постанові. — В той же час деякі письменники, художники, композитори, особливо з числа молоді, недооцінюють значення методу соціялістичного реалізму, неправильно тлумачать новаторство і традиції в художній творчості, іноді намагаються протиставити мистецьку молодь старшому поколінню мистців" Тож ЦК КПУ зобов'язує „обкоми, міськоми, райкоми партії, партійні організації творчих спілок письменників, художників, композиторів, кіномистців посилити роботу по марксистсько - ленінському загартуванню художньої інтеліґенції ... : давати рішучу відсіч будь-яким ревізіоністським і нігілістичним збоченням, уважно і чуйно ставитись до запитань і прагнень творчої молоді".

Заклики до боротьби з „неправильними поглядами і тенденціями" серед літераторів та мистців, особливо молодих, ЦК КПУ супроводить вимогами керуватися неухильно „вказівками партії про подолання шкідливих наслідків культу особи", про „боротьбу з порочними уявленнями", породженими цим культом. Проте, з фактів і подій літературного і мистецького життя України виразно виходить, що сама компартія дотримується на ділі цілком протилежних настанов. Своєю „культурною політикою громлення літераторів і мистців, підтримуванням реакції в літературі й мистецтві, висуванням на провідні місця у „творчих спілках" і в редакціях сталінців, відомих своїми доносами та активною допомогою у винищуванні української творчої інтеліґенції — комуністичні сатрапи доказують, що у своїй практичній політиці вони дотримуються в усьому не тільки „порочних уявлень", але й „порочної практики" свого духового батька Йосифа Сталіна. Тому з таким завзяттям відвертається літературна і мистецька молодь, а з нею і всі здорові елементи серед старших літераторів та мистців, не тільки від соцреалізму та партійного керівництва літературою, але й від самої комуністичної ідеї.

ВІДВІДУВАЧІ БІЛОГО ДОМУ

Резиденцію Президента у Вашинґтоні, Білий Дім, відвідують маси туристів з цієї країни, а також із-за кордону. Найбільше число відвідувачів Білого Дому припадає на літні місяці: пересічно десять тисяч осіб на день. Шкільна молодь і старші люди з усіх прошарків населення ЗДА оглядають Білий Дім групами, під проводом фахових провідників. Такі масові відвідини відбуваються здебільша між десятою годиною ранку і полуднем. В раніших годинах, тобто поміж восьмою і десятою, прибувають спеціяльні групи туристів, спонзоровані конґресменами для людей із репрезентованих ними округ. Частенько самі конґресмени беруть участь в таких екскурсіях як провідники, зокрема тоді, коли дана група туристів належить до категорії „визначних гостей". Конґресмени радо беруть на себе такого роду патронат.

За минулий рік 1.322,279 осіб відвідало пишні, насичені повагою століть апартаменти Білого Дому. Щорічний сезон масових відвідин цього національного святилища починається на Великодні Свята і триває до кінця серпня. В осінніх і зимових місяцях хвиля туристів спадає. Приблизно десять відсотків з-поміж усього числа відвідувачів впродовж календарного року — це особи з-поза кордонів Америки. Частенько чужинці, які не знають англійської мови, приходять сюди із своїми власними провідниками. Більшість закордонних гостей уперше в своєму житті відвідують Вашинґтон. Ці люди, відвідавши пам'яткові міця столиці, обов'язково спрямовують свої кроки у сторону резиденції Президента.

Апартаменти, в яких мешкає Президент із своєю родиною, не належать до числа об'єктів, призначених для туристичних цілей. Туди дорога замкнена. Деякі кімнати Білого Дому, призначені для оглядин, можуть бути тимчасово закриті для відвідувачів; це тоді, коли там відбуваються прийняття для офіційних осіб. Частенько в „мертвій годині", поміж полуднем і першою годиною, в залях, кімнатах і коридорах іде інтенсивна робота: прислуга Білого Дому підготовляє їх для конференцій, зустрічей або нарад Президента з офіційними представниками чужинецького світу чи делеґаціями суспільно - громадського характеру. Для конференцій із членами свого кабінету Президент має окремі кімнати - залі, також недоступні для сторонніх осіб.

Щоб належно заопікуватися тисячами відвідувачів, один із старшин спеціяльної поліції Білого Дому має до диспозиції дванадцять поліцистів (загальне число внутрішньої служби - охорони становить 160 знаменито вишколених поліцистів). Цих дванадцять сторожів дбають про охорону мистецьких скарбів Білого Дому, обсервують поведінку туристів, допомагають впорядчикам - прислузі.

Перед президентом Кеннеді за туристичну секцію Білого Дому відповідає Джан МекНеллі, один із службовців президентської канцелярії. Нещодавно він заявив представникам преси, що за ввесь час його служби на цьому пості не було жадних інцидентів з туристами. Ці люди, за словами Джана МекНеллі, захоплені всім тим, що оглядають, вони поводяться культурно, додержуючись льояльно і слухняно всіх приписів поліційної охорони.

Окрім згаданої умундурованої поліції Білого Дому, виконує тут свою службу секретна поліція. Ці люди відповідно до своїх обов'язків треновані.

Деякі частини Білого Дому відкрито для відвідувачів ще з часів президента Томаса Джефферсона. Певні обмеження для туристів введено тут було під час Громадянської війни, першої та другої світових воєн і під час Корейської кампанії.

І. Л.

Юрій Таркович

ВАРТІСТЬ ДОЛЯРА

У поточній пресі доволі часто читаємо, що купівельна спроможність американського доляра постійно зменшується і він втрачає своє світове значення. Такі твердження дуже односторонні. Порівнюючи валюту ЗДА з валютами інших країн, бачимо, що справа не виглядає так зле. Зрештою, уряд Президента Кеннеді робить усе можливе, щоб вартість доляра і на внутрішньому й на зовнішньому ринку стабілізувалась і навіть підвищувалась. Конкретні дані про такі заходи знаходимо майже щодня в поважній американській пресі. Найновіші статистичні дані дуже впливового Першого Міського Банку в Ню Йорку показують, що Вашинґтон має під цим оглядом значні успіхи.

Статистика подає факти, що за останній бюджетовий рік — від липня 1961-го до липня 1962-го року — купівельна спроможність американського доляра обнизилась на — 1.4%. Таке зменшення вартости валюти уважається за нормальне, майже неминуче. В цьому згідні майже всі економісти. Старанно зібрані дані згаданого нюйоркського банку вказують далі на те, що впродовж останнього року фактично всі валюти у країнах вільного світу втратили на своїй купівельній силі стільки, як долар, а саме від 1.3 до 1.4%. Сюди належать валюти Західньої Німеччини, Бельгії, Швайцарії, Канади, Філіппін, Венесуелі, Португалії. Цікаво відмітити, що навіть швайцарська валюта, яка уважається за одну з найстабільніших валют світу, втратила на своїй вартості якраз стільки, як і доляр.

Купівельна сила валюти цілого ряду держав обнизилася протягом останнього року в більшій мірі, як американська валюта — на 3.3%. Сюди належать валюти таких держав, як Італія, Голляндія, Австрія, Японія, Південно - Африканський Союз, Ірляндія, Швеція, Велика Британія. Проте, валюта такої країни, як Південно - Африканський Союз, має золоте покриття в розмірах 150%. Вартість шведської корони, яка також уважається „твердою", обнизилася в останньому році значно більше, як вартість американського доляра. Французький франк упав в цьому часі на 4.2%. Виходить, що світове значення доляра ЗДА зовсім не зменшується; воно б зменшувалося тільки тоді, якби його вартість спадала швидше, як вартість інших валют.

ЗДА мають поважні труднощі із платничим балянсом з закордоном, але це є наслідком тієї величезної допомоги, що її ЗДА подають економічно відсталим країнам, наслідком утримування американських збройних сил за океаном. Доляри, що в такий спосіб відпливають за кордон, центральні банки західньоевропейських країн завжди можуть виміняти за американське золото.

Однак, відплив золота із ЗДА постійно зменшується, і уряд президента Кеннеді сподівається, що в недалекому майбутньому і ці труднощі будуть усунені.

Таким чином об'єктивні дані нюйоркського банку доводять, що ми не маємо причини турбуватися вартістю доляра.

ЛИСТ З УКРАЇНИ

Маю я приятеля, Павла Р., що живе на фармі з дружиною та онукою. Приїхали вони до Америки десять років тому, вже старенькі. Він працював у фармера, опісля на тартаку, а дружина — в швальні. Назбирали трохи грошей, порадилися з добрими людьми і купили собі власну фарму.

Залізли в борги, як то кажуть, по саму зав'язку, але що поробиш, казали, — вилізимо. Павло добре знає, як треба господарювати — ніщо не пішло в нього намарне. Тож тепер мають добре хазяйство, два трактори, один старий, але ще добрий, тільки „на шпорах" і переїздити ним через дороги недобре, бо псує, а другий такий, ніби вчора з фабрики. Накупили телят, корів, стали здавати молоко. Трохи згодом купили ще й авто, бо підросла онука, синова дочка. Її батько згинув у совєтському війську, а матір вбили червоні, бо не схотіла їхати на схід евакуюватись. Отже, тепер онука їздить автом.

Живуть мої старенькі приятелі непогано і часто згадують сумну минувшину. „Дякувати Богу, — каже Павло, — хоч на старість пощастило пожити в спокої та добрі. Аби тільки не ті хвороби, що понабиралися їх у підвалі НКВД на холодному цементі . . ."

Нещодавно почав мій приятель писати листи на Україну, до жінчиного брата, якому тепер десь біля 70 років, та до знайомих односільчан. В одному з листів вислав кілька фотографій свого господарства: хати, господарських будівель, тракторів, корів, свиней, гусей, кур. Написав, що наші люди живуть тут, в Америці, ще ліпше, а те, що він має — набув за вісім років праці із своєю жінкою.

Хочу поділитися з читачами „Свободи" відповіддю, яку одержав на одного із своїх листів Павло Р. Подаю її дослівно так, як написали Павлові знайомі в с. Н. на Полтавщині, внісши подекуди зміни тільки правописного характеру:

„Лист в Америку до Павла Р. Від твого приятеля Федора.

Привіт тобі і твоїй дружині і твоїй онуці, що вона коло вас виросла, може й вас догляне!

Дорогий друже, Павле, ти, як будеш писати листи, то пиши докладніше, бо ти такого понаписував, що ми сходилися усім кутком, дивились на твої фотографії. Тебе і дружину упізнали, ти добре виглядаєш, як господин. Але що у тебе є аж 17 корів, то де ти їх узав, у нас у колгоспі нема стільки. А хто їх у тебе доє та де ти діваєш молоко? Чи ти здаєш, чи продаєш сам де хочеш? Може ти десь ті корови позичив, у якогось мільйонера, щоб похвастать?

Твій брат повиносив ще фотографії, такі самі корови, та ще й каже, що ти пишеш, що люди у вас мають і побільше. Моя Галина каже, що де б таки йому ті корови, де б він стільки набрав, він же старий.

Ти пишеш, що уродило багато яблук, та так скотина й поїла. Як же то, друже, можливо, щоб пропало таке добро? Чом ти не пересушив? Сам би їв та ще й людям продав.

Ми бачимо, що ти сидиш на тракторі. То ти виліз на його, щоб нам показати? У нас учаться їздить годів два, та й то молоді, а ти ж старий і де тобі їздити. Ще пишеш, що маєш два. Та в нас колгосп має два — один робе, а другого латають, а то обидва латають.

Ну, це одне: ти пишеш, що їси різаний хліб. То це вже всі казали, що Павло бреше. Він же, кажуть, не генераль, щоб для його й хліб різали. Хіба його жінка та онука ріжуть. Дивись, яку дурницю написав, хто йому й повіре.

Ти, Павле, як будеш писати листи, то пиши правдиво, як воно у вас там є. Ну, ти запитуєш, як ми тут живемо та твої жінки брат. Твої жінки брат живе дуже добре, йому вже 72 роки. Одержує пенсію п'ять рублів на місяць та ще й робе на рибальстві. Може купити там 10 кілограмів риби на місяць. Красти не можна, а то засудять. Ну, щоб не ваші посилки, а то він тепер приодівся, а то вже й сорочки не було.

Всі ми живемо добре. Тепер у нас постановили запровадить 20-літку. Хто переживе, то буде дуже добре. Будуть будувати здорові будинки і там давати кімнати, аби тільки було що їсти та в чім ходити. А ви й далі в Америці будете мучитися у своїх хатах та на своєму господарстві.

Ти запитуєш, друже, як живу я та мої діти. Одного сина забито, другий поїхав у Сибір на роботу, дочка заміж не вийшла, бо не було за кого. Та не тільки вона одна, а таких багато. Отак война наробила. Ну, живе нічого, так, як жила твоя сусідка Явдошка, співає кожний день та інше. Пиши, друже, листи, тільки пиши правду, а я тобі буду відписувать, як буду мати марки".

От і ввесь лист. Павло і його дружина пояснюють мені: Явдошка — це була у них в селі жінка, невелика на зріст, жила „через хату", городниця - стахановка в колгоспі. Взутися не мала у віщо, а працювати доводилося іноколи по кісточки у воді. Кінець-кінцем спаралізувало їй ноги аж до колін. Сиділа вона в хаті, плакала „кожний день", кляла батьків, сусідів і все навкруги. „А колгоспові що? — додала до тих пояснень Павлова дружина. — Поки була здорова, була потрібна, а спаралізувало — сиди в хаті і співай, як співали у нас в селі:

Ох ти рай, ти наш рай,
Обголив ти наш край,
Забрав бички й телички,
І останні сорочки.

Отак живеться нашим землякам в Україні. З листів Павлових односільчан можна ще довідатися, що перший умолот з цьогорічного врожаю „пішов у подарунок в Алжир"; що колгоспники одержали на трудодень так званий аванс в сумі 15 - 30 копійок та по півкілограма зерна.

М. Абеліт

З НАШИХ БУДНІВ

ПОПОВИЧ БЕЗ ХРЕСТИКА

Пані Татушиха була сильно розжалоблена, близька сліз. На моє „добридень" ледве промовила „геллов". Помігалось зразу, що якесь важке горе здавило їй горло, відняло мову — ріг небувала, майже анормальна в такої балакучої особи, як моя дорога землячка.

— Що сталося? — питаю господаря Дому, пана Татуха. — Та невже знову вас обікрали? ..

Ех! — махнув рукою пан Татух і, знявши окуляри з носа, відклав „Свободу". — Бачите, моя місис хоче процесуватися з Хрущовим за те, що він всього не показує на телевізії . . .

— Бо таки правда! — ожила раптом моя землячка. — Бо таки, гаспид, не показує! .. Ол райт, того українського космонавта Павла Поповича, показали в порядку. Дуже файний хлопець, з лиця зовсім вдібний до небіжчика Джана Годяка. Фамілію теж показали: жінку з донечкою Наталкою, а потім тата і маму. Тато виглядає, як Тарас Шевченко — такі має вуса, таке голо, та я одягнувся в вишивану сорочку. Видно, в той день, як син летів, дали йому „офа" і не мусів робити в колгоспі. Ну, мама, як мама: старенька, в хустинці, як і всі мами. Але чому вони, харцизи, не показали того, як вона виряджала свого сина в орбіту, як перехрестила його на дорогу і посвячений медалик повісила на груди? .. О! Того вже боялися показати світові!

В цьому місці містер Татух перебив дружину:

— А ти звідки знаєш, що вона йому чіпала на груди медалик або хрестик? Та ж він — совєтський полковник, член партії.

— Хай собі буде полковник, член партії і дідько лабатий, але мама — є мама! Ще такого не бувало, щоб українська мама випроваджала сина на війну, знаком святого хреста! ну і не поблагословила його. А то ж, людоньки, ще гірше, як на війну: та ж він, сирота, мусів три дні літати довкола світу і ложки теплої страви не мав, тільки й тим закропився, що перейшло через рурку. . .

Тут знову жаль здавив горло моєї землячки, і вона тихо захлипала.

— Ну, і чого пхинькаєш? — спитав її господар дому. — Ось погекай до осени, як прийде сюди Микита дириґувати ґеревиком в Об'єднаних Націях. Тоді підеш до нього на авдієнцію і спитаєшся, чому він цензурує власну телевізію. А я, знаєте, — звернувся до мене пан Татух, — чимраз більше люблю наших, крайових хлопців: виходить — вони не лише файно танцюють гопака і високо скачуть, але й високо літають в орбітах. Нехай їм Бог поможе літати, нехай пошле їм, нарешті, свій ґовермент, що дав би людям волю і не тільки ракети, але й ґудзики до штанів, як писав наш гуморист Микола Понеділок.

Ікер

С. Риндик

СЛОВО НА БЕНКЕТІ ЛІКАРІВ

(1)

Якби я був доктором медицини і учасником наукового з'їзду лікарів, то сказав би їм:

Дорогі колеги!

Тількищо закінчився наш науковий з'їзд. Його з гордістю можемо назвати видатною подією, що золотими буквами запишеться в історію української медицини взагалі, в життя нашої еміґрації зокрема. Піднесімо ще вище наші голови!

Щоб цей успіх виразніше підкреслити і показати, який великий поступ учинила наша медицина, дозволю собі зробити невеличку екскурсію в минуле, — в ті часи, коли на Олімпі урядував наш славний предок — бог Ескулап. Екскурсія не дуже приємна. Хтівши бути об'єктивними, мусимо признати, що основоположник нашого роду може був добрим богом, але як лікар . . . це був великий партач. Під його опікою всі олімпійські боги вигинули доноги! Навіть така красуня, як Афродита - Венера, пропала. Гіршого партацтва не можна собі уявити. І там, де колись творилися великі діла, де кишіло від богів, не залишилося найменшої признаки по них. Лиса гора, мерзость запустіння, що тут і там поросла кропивою і будяччям.

Загинув і сам Ескулап. Тільки якимось чудом заціліли його нащадки - накоренки. Вони покинули Олімп і еміґрували в чужі краї, на заробітки.

Там із бігом часу всі вони знатуралізувалися. Змінили предківське прізвище і стали називатися бозна як, тільки не Ескулапами. Ба, що більше: цього прізвища вони соромляться. Коли такого олімпійця назвати ескулапом, він тяжко ображається. Еміґранти навіть свої божественні імена викидають у болото, то що вже говорити про звичайних Іванів та Грицьків?

Ескулапенки, що заеміґрували на Україну, носять здебільшого такі прізвища, як Чарівник, Чаклун, Характерник, Планідник, Знахур, Відьмак, Ворожбит, Шептун тощо. А відколи настали медицинські школи, то абсольвенти їх стали називатися трохи інакше: Лікарями, Докторами, а недоучки — Хвершалами та Цирульниками. Москалі, що ніколи нікому не вірять, бо переконані, що всі люди з природи своєї повинні брехати, називають Ескулапових нащадків Врачами, себто Брехунами. Цим прізвищем московські Ескулапенки не ображаються, бо слово „брехати - врать" не має в москалів такого порочного значення, як у людей. Москалі навіть рекомендують брехню, тільки радять дотримуватися певної обережности. Їх приповідка каже: „Врі, да мєру знай!". Правда, часом і наші чарівниці приспівують: „Хіба би я розуму не мала, щоб я тобі правдоньку сказала!".

Із Олімпу еміґрували не тільки нащадки Ескулапа. Цього способу хопилися й нащадниці його славної дочки Панацеї, тієї самої, що мріяла видумати універсальний лік: такий лік, що годиться на всі хвороби. (Ані їй, ані другим цього ліку не вдалося знайти. Покищо пощастило знайти тільки його назву: „панацея" або й „еліксир життя"). І ці Панацеянки, прибувши до нас на Україну, закинули своє предківське прізвище й прибрали собі кілька нових: Баба Яга, Костяна Нога, Баба Шептуха, Ворожка, Чарівниця, а найбільше таки Відьма.

Не дивлячись на божественне походження цих приходьків із священного Олімпу, звичайні люди, давні тубільці, яко справжні профани, ставляться до них із певною іронією. І тільки тоді, коли котрогось із них припече якась нагальна хвороба, коли його скрутить у три погибелі, коли йому вилізе кишка або сяде на морду бешиха і зробить із носа синій баклажан, — він перестає іронізувати і біжить чи наказує себе везти до Знахура чи Баби Примовниці. Можемо приточити до цього таку слушну приповідку: „Нема Ескулапа, доки дідько не хапа!".

Що б там профани не говорили та як би вороже не ставились до Ескулапенків, а таки мусять признати, що ці приходьки не раз таки помагають людям, дармащо їх родоначальник був такий партач. Для доказу цього твердження я подам тільки один приклад із дійсного життя:

Одного разу захворував був наш швець. До того був це, як вода, здоровий чолов'яга. Аж наraz почув якісь кольки під лопаткою, правою чи лівою, то вже не знаю. Звечора він випив був трохи більше, ніж годиться, і по дорозі додому кілька годин пролежав собі під верболозами, по другому боці греблі, в приємному холодку. А коли прийшов додому, скинув свиту, ліг на лаву і знову захріп.

А вранці, коли продрухався, почув кольки. Кольки не кольки, а якісь гострі шпигунці під плечима. Щось раз-у-раз шпигало під лопаткою, особливо, коли затягався бакуном і кашляв. Але, не звертаючи на це уваги, взявся за роботу. Та незабаром розболілося не на жарти. Не можна було орудувати ні копитом, ні клепачем. При найменшім русі давало себе знати. А скоро стало так сутужно, що й дихати не дихнеш. Швець відкинув копито і клепач і з великою бідою натягнув на себе свиту, бо почало ним тіпати, дармащо надворі стояло красне літо, і сонечко пражило людей до поту. Думав, що свита поможе. Але не помогла. Тоді натягнув кожух. Теж не поміг. Тоді сказав, щоб натягнули на нього гуню. Натягнули гуню. І гуня не помогла. Тіпало, аж зуби дренькотали. Тоді сусіди порадили жінці вдатися до доктора. Але швець накричав і сказав покликати бабу.

Прийшла баба. Розпалила в печі вогонь, а потім налила в миску свіжої з джерела води, щось примовила, когось послала на пущі, на кручі, на гори й бескеддя, на трістя і на болота. На хворого не звертала ніякої уваги. А потім ухопила розпечений вуглик і кинула його в миску. У мисці зашипіло, засвистало, закрутилося і пустило трохи пари. А потім дали бабі десятеро яєчок і буханок хліба, і баба пішла собі.

МІСТЕРІЯ ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ

Моїм дядькам С. К. і Я. К., замученим у Сибірі.

Над горами, степами з хати і до хати
Вістки кружляють, наче білі птиці:
Вернулася з полону Божа Мати
З Ісусом пішки аж до Зарваниці.

Вернулася з Московії чи із Сибіру,
Де всі хрести її рідними здавались,
Де каторжники, як лілею, Віру
Останнім рухом серця зігрівали.

Вернулася: і сіяти, і жати треба, —
Удови й сироти у кожній хаті.
І рідне плесо, наче клаптик неба,
Вже хороводить про жнива багаті.

Зимові заметілі і нудьгу осінню
Перемагає сонця в мить єдину.
Прекрасним нагороджено людину:
Де є хрести, там бути воскресінню.

Ольга ЛУБСЬКА

ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ГОСТЕЙ ЮВІЛЕЙНОЇ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ

Положення:

Пластова Оселя „Вовча Тропа" в Іст Четгем де буде відбуватися Ювілейна Пластова Зустріч, положена в стейті Ню Йорк, ЗДА, приблизно 20 миль на південний схід від столичного міста стейту Ню Йорк, Олбані, приблизно 15 миль на південний схід від міста Піттсфілд в стейті Масачусетс. Містечко Іст Четгем віддалене від Оселі приблизно 3 милі, а містечко Четгем 7 миль.

Адреса:

Поштова адреса Пластової Оселі є: Юкреніен Пласт Кемп, Іст Четгем Н. Й. Телефон: CH 5-5801. Дзвонити через оперейтора або накручуючи безпосередньо 518 (число телефонічного получення).

Доїзд на місце ЮПЗ:

До містечка Іст Четгем немає ніяких засобів публічної транспортації.

Автами найкраще їхати по Ню Йорк Стейт Трувей. Між виїздом 21 і 22 є віднога Трувею на Масачусетс Тирнпайк — Бостон. Взяти цю відногу та їхати до виїзду Б (бі) 3. Виїхати на дорогу ч. 22 на північ в напрямі на Едвардс Парк, Флетбрук і Ню Лебанон. Скрутити з неї на першу малу (майже пільну) доріжку на ліво, що йде рівнобіжно до Трувею і їхати рівнобіжно приблизно 3 милі. Переїхати другим містком понад Тирнпайком просто у підніжжя Оселі. Від виїзду з Трувею дорога знакована — просимо дивитися за знаками „Пласт" латинськими буквами.

Другий доїзд: доїхати до Гадсон, виїхати на дорогу ч. 66 до Четгем, відтак на дорогу ч. 295 до Іст Четгем. При бензиновій станції Шелл, в центрі Іст Четгем скрутити направо й їхати за знаками ЮПЗ рівнобіжно до Трувею. Переїхати перший місток над Трувеєм направо та виїхати просто у підніжжя Оселі.

Поїздом можна доїхати тільки до містечка Четгем із Ню Йорку, Олбані та Бостону. До міста Гадсон можна доїхати поїздом (шлях Ню Йорк — Бафло) із Ню Йорку, Олбані або Бофало. Між Гадсон і Четгем немає ніякої постійної комунікації. Таксівка з Гадсон на Оселю коштує приблизно 5 дол., з Четгем на Оселю приблизно 2 дол. Поїзди до Четгем та до Гадсону виїздять з Ню Йорку зі станції Гренд Сентрал.

Реєстрація на терені ЮПЗ:

Кожний, що бажає бути на терені ЮПЗ, мусить негайно зголосити свій приїзд до Реєстрації та Інформації, що буде чинна 24 години на добу. Приміщення цієї служби, як теж приміщення різних установ і таборів ЮПЗ, будуть позначені на терені ЮПЗ дороговказами.

Паркування:

Всі приватні авта мусять паркувати на призначеній для них парковій площі (поляще Пластової Оселі на правому боці дороги) й не можуть без дозволу проводу ЮПЗ проїхати дальше. Основні інформації буде можна дістати на парковій площі від постійного дижурного.

Приміщення:

Приміщення на нічліг в околиці Пластової Оселі є приготовані тільки для цих гостей, що завчасу зголосили запотребування (згідно із оголошенням у „Свободі") на адресу КПС в Ню Йорку.

Прохарчування:

В часі святкових днів ЮПЗ (1 і 2 вересня) призначених для відвідин на терені ЮПЗ буде чинний безперервно буфет під зарядом членів Пласт-приюту призначений для гостей.

Інформації:

Кожен гість при реєстрації на ЮПЗ одержить інформативний листок, в якому найде всі пояснення та вказівки потрібні йому для участи в святкових днях. Для опіки над гостями та вдержання порядку будуть пластуни з відповідними опасками на рамені.

Пластова пошта:

На терені ЮПЗ буде діяти пластова пошта, в якій можна буде набути видані в тій цілі пластові поштові марки, поштівки та коперти.

Преса:

На терені ЮПЗ буде появлятися пластова газетка. Окреме видання її призначене для гостей під назвою „Вузол Дружби" появиться в суботу 1-го вересня.

Євген Онацький

УСПІХ УКРАЇНСЬКОГО РЕЖИСЕРА М. ГОЛОДИКА

В буеносайреському „Н. Кличі" з'явилось оголошення про виставу в Театрі місцевого Італійського Клюбу опери „Ріголетто" в неділю 12-го серпня. Це оголошення привабило мою увагу, по-перше, тим, що досі ніякий чужинецький театр не вважав потрібним давати оголошення про свої вистави до українського часопису, а, по-друге, тим, що режисером вистави, що мала відбити „цілком нову концепцію" загально відомої опери, мав бути український мистець Микола Голодик. Чи ж не дивно воно виглядало, що італійську оперу в театрі Італійського Клюбу мав би режисерувати українець?

Театральний досвід М. Голодика мені добре знаний. Адже, ледве зі шкільної парти, він почав працювати в Павлограді, на Донбасі, де був народжений в с. Гришині, в театрі ім. Т. Шевченка, як актор і помішник режисера. Із тим театром він і виїхав із України до Відня в 1945 р. З Відня переїхав до Зальцбургу, де працював в театрі з Совачевою і Гірняком, відвідуючи одночасно консерваторію „Моцартеум", де студіював постановку голосу, співав у хорі Крушельницького та в „Музі" Туркевича, тощо. Приїхавши в 1949 до Аргентини, працював як актор і режисер в „Театрі Еміґрантів", потім в Українській Студії, що її провадили Ю. Григоренко та В. Ласовський (хто в Буенос Айресі не згадує з тугою прегарних вистав „Лісової пісні" та „Боярині" Лесі Українки!), а коли можливості українського поважного театру, з виїздом до ЗДА Ю. Григоренка та інших інтелігентних сил, звелися до зера, почав шукати застосування своїх артистичних талантів поза українським оточенням, виступаючи лише вряди-годи як співак-баритон, у різних українських „Академіях", та заробляючи на життя, як мистець-декоратор. Виґравши конкурс співаків в арґентинській столиці Ля Пляті, співав у тамтешній опері „Травіяту" Верді (партія Жермона), потім в буеносайреському театрі Марконі „Аїду" (партію етіопського царя) та в театрі „Авеніда" — „Трубадура".

Отже, театрального досвіду в М. Голодика набралося не мало. Але все ж таки, чи досить, щоб стати режиребом серед такого театрального суспільства, як італійське, та ще й наважуватися режисерувати відому всім оперу „Ріголетто" в власній „модерній", „цілком новій концепції"?

Щоб розвіяти свої сумніви, я вирішив звернутися до самого М. Голодика. Знайшов його таки в тому самому Італійському Клюбі, де мала відбутися вистава. Був я тут вперше, і мене вразило його багатство. Займає він величезний люксусовий будинок, гарно умебльований і з чисельними приміщеннями: бачив я величезну танцювальну та концертову залю, що нагадала мені залю кол. Купецького Зібрання в Києві, де до революції хор студентів університету св. Володимира, під кермою Ол. Кошиця, давав свої концерти; бачив також великий купальний басейн для членів клюбу, і нарешті залю театру.

Познайомив мене тут М. Голодик із директором театру, маестром Мецантіні, який пояснив мені, що його театр існує вже 19 років і за цей час виставив 19 опер. На його думку, вистава опери „Ріголетто", що лежить тепер на відповідальності М. Голодика, що не тільки зрежисерував оперу, але й виготовив для неї цілком нові костюми і модерні декорації, а, крім того, і співатиме в ній головну ролю, заслуговує на повну увагу і підтримку.

— Наш театр, сказав він прибрав назву Лірико - Синтетичного Театру і складається з молодих мистецьких сил, що шукають нових доріг. Він, при порівнюючи невеличкій сцені і при добрих, але все ж не світової слави силах, не може ставити вистави, подібні до вистав „Кольону", міланської „Скалі", чи інших більших театрів світу. Але й давати вистави, що були б тільки слабою копією тих вистав, нас не задовольняє. Саме тому ми й були раді дати можливість талановитому М. Голодикові виявити його нові ідеї.

Тут забрнав голос сам М. Голодик:

З музичного боку опера Верді залишається непорушна. Тут не змінено ні одної ноти, бо інакше це було б блюзнірством. Але я усуваю все, що зветься побутовою стороною опери, намагаючись підкреслити духові риси персонажів і тим надати опері символічного і навіть напівґротескного характеру, як це видно із зарисів костюмів, що ви їх бачите на цій програмці. Раніше ми бачили в опері лише співаків, тепер ці співаки мають бути в найбільшій мірі й акторами. Для цього служитиме не тільки спів, але й ритмічні рухи, міміка, пантоміма та символіка кольорів, що мають бути присущі кожному окремому персонажеві, відзначаючи духові риси персонажу. Таким чином опера втрачатиме свій часовий і льокальний характер, набираючи значення дії, що відбувається в вічності, в постійному християнською свідомістю і звільненому від усього зайвого, що перешкоджало б ясному схопленні правди.

Щоб зілюстровати свої думки, М. Голодик показав мені й декорації, що вже були готові на сцені. І тут ждала мене несподіванка: крім декорацій чотирьох актів, з'явилися передо мною й декорації „Прологу", якого в опері нема, але який відповідає музичній увертюрі. Декорація „Прологу" представляє печеру, в якій, як пояснив мені М. Голодик, під згуки увертюри розгортається ця мовчазна, але зловіща сцена: Тут прокидається Дух Зла, і з'являються до нього його слуги, душі, пересякнені злими нахилами, втіленими в деяких персонажах опери. Вони одержують належні інструкції, невинні жертви намічено і — розпочинається „карнавал життя", прообразом якого служить баль в палаті герцоґа.

У неділю 12 серпня заповіджена вистава відбулася. Заля була переповнена. Не залишилися вільним жадного місця. Замісць оркестри були два роялі. Музичною частиною диригував маестро Макківеллі, що має за собою 25 років праці в „Кольоні" і від 1946 р. відповідає за музичну якість вистав Лірико-Синтетичного Театру. Балетом керував Ц. Юреков, серб, що з 1943 р. працює в „Кольоні". Вистава відбувалася без суфлера. Успіх був великий: публіка часто нагороджувала співаків оплесками під час дії, не кажучи вже про оплески після кожної дії. М. Голодик витримав блискуче іспит і як режисер, і як декоратор і сценограф, і як актор-співак.

Не знаходячи застосовання своїм талантом серед нашого тутешнього українського оточення, М. Голодик знайшов співзвучне йому оточення серед італійців, де він, як сам заявив мені, „почуває себе, як дома".

Серед публіки, що заповнювала залю, я бачив і численних українців, що, як і я, зацікавилися італійським оголошенням в українському часописі. На програмках театру, М. Голодик, у відміну від багатьох інших наших артистів, що, виступаючи серед чужинців, і роблять з Івана Хуану, або Джона Петра-Пісра, з Осипа - Джузанна і т. д., не змінив свого імени, а фіґурує як „Микола Голодик".

Тиждень Поневолених Націй в Дітройті

На бажання національних груп, які в ходять в Тиждень Поневолених Націй, наш Метрополітальний Відділ УККА обняв провід у цьогорічному проклямуванні Тижня Поневолених Націй у Дітройті, а голова УККА, ред. М. Бажанський, став діючим головою того спільного Комітету, в якому заступлені: альбанці, білоруси, болгари, естонці, лотиші, литовці, мадяри, поляки, румуни, словаки, українці, хорвати і чехи. Дотеперішній голова, Пол Г. Кернеґем, президент Ґрейт Лейк Стіл Корп., затримав цей пост тільки як почесний голова.

Діючий голова М. Бажанський разом з енерґійною координаторкою нац. груп, панею Емілією Запорожець, зорганізували асистування представників цих груп під час проклямування Тижня Поневолених Націй (15-21 липня) мейором Дітройту, п. Кевеню, 13 липня і губернатором Мишиґену, п. Свенсоном, 17 липня ц. р.

„Я підписую з гордістю цю проклямацію — сказав п. Кевено, делеґації К-ту Поневолених Націй, в якій взяли участь: М. Бажанський з панею Е. Запорожець, Д. Гамборскі від мадярів, С. Рудзітіс від 3 балтійських народів і М. Яхімскі від поляків. Приявний був теж О. Марітчак від „В. Слова". Координаторка п. Запорожець сказала, що текст проклямації глибоко зворушує і „зміцнить боротьбу народів за залізною заслоною за їх політичну незалежність".

Внаслідок деяких перешкод делеґація Комітету Поневолених Націй з'явилась у Ленсінгу, в бюрах губернатора на Капітолю, 17-го липня. Губернатор Свенсон підкреслив, що ЗДА символізує свободу й він з великою приємністю підписав проклямацію до населення Мишиґену в справі відзначування Тижня Поневолених Націй. Координаторка п. Запорожець заявила, що підтримка засади свободи всіх народів серед американців і в офіційних чинників підтримує поневолені народи на дусі, і повідомила, що постійний тепер Комітет Поневолених Народів буде завжди в контакті з губернатором. Після фотографії і обміну думок гол. М. Бажанський вручив п. Свенсонові книжку „Юкреніен Артс", а редактор „Української Газети" найновіше її число. За авдієнцію і оба дарунки подякував губернатор ще в листі, висланому до рук п. Запорожець.

Відгуки авдієнцій в мейора Дітройту і особливо в губернатора появились у пресі, в радіо і в телевізії. „Дітройт Ньюз" надрукувала звіти й помістила світлини, радіо передавало кількакратно вістки про приявність делеґації К.П.Н. Під час проклямування Тижня Поневолених Націй, в телевізії 18 липня ц. р. була подана світлина п. Свенсона з гол. Бажанським і з паннами Денисенко та Глескі в їх національних одягах. До 140 пресових агенцій вислано звіт бюро губернатора. Справа настільки стала голосною, що управа „Стейт-фер" у Дітройті звернулась до Комітету П. Н. дати на терені Вистави 3-годинну програму різних етнічних груп.

В цьому році вперше Дітройт і Віндзор кооперували в влаштуванніях Фестивалю Свободи. У Віндзорі парада відбулася 1 липня о 3-ій год. по полудні. На телевізії (9 канал) мейор Віндзору говорив о 10 год. ранку, м. і. про те що в'яже Дітройт з Віндзором. Показ паради на телевізії включав теж українців — у поході авто з 3-ма дівчатами у національних строях. Коментатор говорив про українців і їх культуру.

В. Н.

(За „Українською Газетою", Дітройт)

Американська Вчительська Федерація поширює свою організацію

Дітройт. — Голова Американської Вчительської Федерації Карл. Дж. Меґель, яка нараховує 70.000 членів, промовляючи на конвенції цієї організації, закликав до того, щоб скласти $50.000 - організаційний фонд і старатися присднати до організації незорганізованих ще учителів. Він гостро критикував іншу вчительську організацію Крайову Виховну Асоціяцію, називаючи її „компанійною юнією", яка нічого не робить для розв'язки вчительської проблеми. Меґель домагався, щоб вчителі за допомогою договорів про працю здобували більші платні та тим способом поліпшували умови своєї праці. Учителі повинні мирним способом поліпшувати своє становище, але у випадку конечности вчителі мають право на страйк, казав голова Американської Вчительської Федерації. Коли б учителі не користали з права страйкувати, то втратили б пошану громадянства і були б залежні від автократичної адміністрації або від політичних опортуністів — твердив провідник зорганізованого вчительства.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на Фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 24.

Ім'я	Сума
З ювілею п-ва Лайкішів, Торонто	13
Ясінчук Л., Бруклин	10
Парабанюк І., Гантінгтон	10
З хрестин Юрія, сина Юрія і Зінови Турич, Вілімантік	10
Хабін Д., Мінеаполіс	5
Бубна М., Ст. Кетерінс	5
Томчук В., Глейдейл	5
Онуфрійчук С., Аудубон	4
д-р Джуль П., Дітройт	4
Шеремета О., Шікаго	4
Цап І., Бруклин	4
Маік С., Маямі	4
Трембах Яців, Кенора	3
Цетенко В., Джерзі Сіті	3
Начеп С. С., Джерзі Сіті	2,90
Козулькевич М., Медфорд	2
Корбяк А. Гемтремк	2
Семущак Л., Ню Йорк	2
Бернадин О., Жоліет	2
Припхан О., Бруклин	2
Гнат Г., Ню Йорк	2
д-р Клюфас С., Сиракюзи	2
Зелінко В., Шікаго	2
Дякун А., Августа	2
Гуміцький І., Рочестер	2
д-р Розділвський Б., Саскатун	2
Богдан М., Шікаго	2
Кушмер Т., Джерзі Сіті	2
Дацишин А., Бедфорд	2
Олексишин Я., Гартфорд	2
Пастушак Т., Стамфорд	2
Мороз Н., Бентлевіль	2
Пенко Г., Шікаго	2
Ребрик М., Торонто	2
Попик М., Бруклин	2
Микитин А., Ню Йорк	2
Лиляк М., Рочестер	2
Стойко С., Клівленд	2
Карпик В., Філядельфія	2
Вербянський В., Елькгарт	2
Турчин А., Трентон	2
Сілецький Ф., Дорейн	2
Гарен С. А., Джерзі Сіті	1,55
Бідюк М., Дітройт	1
Давидович Т., Монтреаль	1
Теплюх А., Ельмайра Гайтс	1
Билюк А., Вегревіл	1
Яковенко І., Ютіка	1
Лепкий В., Монтреаль	1
Андрусишин І., Монтреаль	1
Захаревич П., Лондон	1
Щур І., Торонто	1
Шабатура І., Ню Йорк	1
Когут М., Шікаго	1
Баран М., Вайлтстон	1
Луцька А., Іст Аурора	1
Яворицький І., Маспет	1
Білон С. А., Бразилія	1
Патроцік С., Альтуна	1
Доманчук А., Монтреаль	1
Вилка М., Торонто	1
Прокоп І., Едмонтон	1
Стеткевич І., Дітройт	1
Клачко Я., Камілюс	1
Коміщак М., Балтімор	1
Свистун П., Ню Йорк	1
Сенишин В., Філядельфія	1
Якимів О., Гартфорд	1
Вицик І., Ню Йорк	1
Шервай А., Смирна	1
Кудрич І., Бервік	1
Кляпко М., Джерзі Сіті	1
Гураль Л., Вінани	1
Дворчин А., Дітройт	1
Решетар Д., Інсіланті	1
Копач В., Бруклин	1
Водюк В., Гемстед	1
Вербяний М., Бруклин	1
Дворян М., Філядельфія	1
Михайлова А., Метачен	1
Мінчак Е., Честер	1
Голубович В., Флорал П.	1
Остап В., Елмайра Гтс	1
Никитич А., Естель М.	1
Сушко В., Трой	1
Біленький Е., Бруклин	1
Середницький С., Балтімор	1
Філь М., Пассейк	1
Рефт В., Аліквіппа	1
Свинарчук Е. М., Дж. Сіті	1
Свинарчук Г., Дж. Сіті	1
Дмитрик О., Боффало	1
Ганич Г., Філядельфія	1
Цап І., Рочестер	1
Кащуба М.,	1
Шевчук П., Ватервліт	1
Почапський Я., Рочестер	1
Орищак В., Дорчестер	1
Зайферт Д., Ню Йорк	1
Янушевський А., Шікаго	1
Кіриленко М., Данкерк	1
Мрикало Н., Вайтстон	1
Петрецький Д., Трой	1
Ткачов Д., Покіпсі	1
Соломко П., Шікаго	1
Поваленний І., Оукдейл	1
Романюк А., Мілвіл	1
Фалинський Ф., Вайтсборо	1
Холявка П., Ютіка	1
Возней Ю., Нортгумберл.	1
Літинський Б., Філядельфія	1
Чикета Т., Дітройт	1
Розпадовський П., Вікторіявіль	1
Ладичка І., Кліфтон	1
Скоцко Е., Сілвер Спрінг	1
Білинський В., Вашингтон	1
Годач П., Філядельфія	1
Верига В. Торонто	1
Гуменюк М., Асторія	1
Бойко Н., Клівленд	1
Роган С., Янгставн	1
о. Городецький С., Рочестер	1
Безпалюк Г., Вельроз	1
Колодій М., Клівленд	1
Микитин М. Л. Айленд С.	1
Воловодюк Д., Флашінг	1
Бубняк А., Ельмайра	1
Кубарич М., Рочестер	1
Вілік Е., Асторія	1
Тутко Е., Йонкерс	1
Троць Т., Бруклин	1
Вовчук С., Бруклин	1
Чорнодольський В., Бронкс	1
Заніцький А., Ніксон	1
Стоільбицький Я., Форт Вейн	1
Бовцайло І., Гленсайд	1
Федунишин В., Шікаго	1
д-р Білецький В., Гріввіль	1
Ваш Е., Несквегонінг	1
Піскляк І., Едмонтон	0.70
Зеліско П., Шікаго	0,50
Дрібними	0,49
Разом —	$240.14
Раніше —	6,727.24
Разом —	$6,967.38

Ділимося сумною вісткою з Рідною та Знайомими, що дня 1-го серпня 1962 року заснула в Бозі, на 73-му році життя, в Станиславові на Україні, наша Найдорожча

МАМА і БАБУНЯ

бл. п. Іванна з Альсів ВАРИВОДА

діти: ІРИНА і СЕМЕН ДОРОЩАКИ
ЯРОСЛАВ і ІРИНА ВАРИВОДИ
ОКСАНА і МИХАЙЛО САЛДИТИ
ВОЛОДИМИР і МАРІЯ ВАРИВОДИ
внуки: НАДЯ і ХРИСТЯ, УЛЯ і ЛІЛЯ, ЮРКО, ІНЯ і МИРОН

В неділю, 26-го серпня 1962 р.

в год. 12:00 вполудне
в катедрі УПЦеркви св. Володимира,
при 160 Вест 82-га вул. — в НЮ ЙОРКУ
Всеч. о. мітрат ЛЕВ ВЕСОЛОВСЬКИЙ
відправить

ЗАУПОКІЙНУ СЛУЖБУ БОЖУ З ПАНАХИДОЮ

за спокій ДУШІ

бл. п. ред. Степана ШУМЕЙКА

про яку Приятелів та Знайомих Покійного повідомляють

ВДОВА і РОДИНА

Замість квітів на домовину

бл. п. Омеляна Б. Онищук-Варнера

основника і довголітнього голови Українсько-Американського Т-ва, складають члени Т-ва — $20.00 на виховно-освітні цілі У.К.К.

УПРАВА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО Т-ВА
Ст. Петерсбург — Флорида

Плянують скоротити лікарські студії на два роки

Ню Йорк. — В цій країні в деяких стейтах недостає лікарів, і тому університети та уряди здоров'я шукають способів, як би то найлегше можна було поправити те становище. Нортвестерн університет в стейті Ілліной запропонував розв'язку цієї проблеми, скорочуючи теперішні лікарські студії, які тривають 8 років, скоротити до 6 років. Цей університет зорганізував з здібних випускників гайскулів у вересні 1961-го року курс, що обіймав 25 студентів, які мали пройти всі лікарські студії не за 8, тільки за 6 років. Перший рік навчання виявив, що можна здобути лікарське знання в скороченому часі. Нортвестерн університет пропонує іншим університетам організувати покищо пробні подібні курси, щоб можна було на два роки скоротити лікарські студії, які у ЗДА задовго тривають і є закоштовні та тому відстрашують молодь від лікарської професії. Із 25 студентів 4 вирішили не студіювати медицини, а один покинув коледж. Перші два роки цих студій не є підготовою до студій медицини. Студенти дістають там вступні відомості до таких предметів, як біологія, фізика і хемія.

● Совєтський композитор Дмитрій Шостакович закінчив свою Тринадцяту Симфонію, створену до слів молодого совєтського поета українського походження Евгенія Євтушенка. Симфонія присвячена темі боротьби Совєтського Союзу з гітлерівською Німеччиною.

одні і другі демонстрації притягнули багато населення. Демонстрували окремо се й

● В місцевості Капо ді Понте в італійській Льомбардії розкопано передісторичне поселення, вік якого встановлюють на 4,000 літ. Під час розкопок виявлено 18 різних верств із людських поселень кам'яної, бронзової і залізної доби.

ШЕДЕВРИ СВІТОВОЇ ПОЕЗІЇ
українською мовою:
СВЯТОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ
ПОЕТИ ЗАХОДУ
60 перекладів
з поезії римської, італійської, французької, англійської, американської, німецької і польської.
Книжка має 136 сторінок у переплеті з золотими витисками.
ЦІНА — 3.00 дол.
Замовляти:
в книгарні „СВОБОДИ" й інших книгарнях.

РОЗШУКИ

Пошукуємо близьку родину ІВАНА, ВЕСНИ, який упокоївся в Бозі в Бриджпорті, Конн., цього року, на 55 році життя. Покійний походив з Галичини (докладна адреса незнана). Особи, які є близькою родиною Покійного, прошу голоситися на адресу:
Jaroslaw FEDORONKO
385 Kenyon Street
Stratford, Conn.

Пошукую ДОНЬКУ мойого брата Ілька, ГЕЛЕН ЛЕСЬКІВ, родом з Бронгалівки, пов. Підгайці, Зах. Україна. Тепер має перебувати в Монтреалі, Канада. Хто може подати ближчі інформації або вона сама, прошу писати:
Mykola LESKIW
3803 Daisy Avenue
Cleveland 9, Ohio

Цар-Соловей
Брошура — $0.35
тверда оправа — $0.75
Замовляйте у:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.